

แนวทางปฏิบัติราชการ

ของ

นายพระนาย สุวรรณรัฐ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายวัลลภ พริ้งพงษ์
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

เอกสารความรู้ สดร.

ลำดับที่ ๔ / ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

แนวทางปฏิบัติราชการ

เอกสารความรู้ สดร.
ลำดับที่ ๔ / ปีงบประมาณ ๒๕๕๕
สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้เรียบเรียงคำบรรยายการมอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๑ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย มาจัดทำเป็น “เอกสารความรู้ สดร.” ฉบับที่ ๔/ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติราชการ” โดย นายพระนาย สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน) และนายวัลลภ พริ้งพงษ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ขึ้น เพื่อเผยแพร่ให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยได้รับทราบเป็นแนวคิด และนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการต่อไป

เอกสารความรู้ สดร. ฉบับนี้ นำลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถาบันดำรงราชานุภาพ (www.stabundamrong.go.th) ด้วย

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
มิถุนายน ๒๕๕๕

แนวทางปฏิบัติราชการ^๑

พระนาย สุวรรณรัฐ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้ว่าราชการจังหวัด คือ ความหวังของรัฐและประชาชน

เรื่องสถานะของท่านผู้ว่าราชการจังหวัด บางท่านอยู่ในจังหวัดที่มีคนเกินล้าน และบางท่านอยู่ในจังหวัดที่มีจำนวนคนไม่เกินล้านก็คละกันไป ๑๖ จังหวัด ซึ่งบางจังหวัด มีสถานการณ์ความรุนแรงและไม่รุนแรง คละกันไป ขอเรียนว่างานที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบนั้น ไม่มีอะไรง่าย ๆ เลยจะเห็นว่าหลายท่านเป็นรองผู้ว่าฯ มา ๓ ปี ผมยังอิจฉาท่าน ผมบอก

---

^๑ ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สรุปและเรียบเรียงจากการปฐมนิเทศผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๑ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย จัดโดยวิทยาลัยมหาดไทย

๖ แนวทางปฏิบัติราชการ

ไว้ก่อนว่า ผมเป็นรองฯ มา ๖ ปี พอได้เป็นผู้ว่าฯ บอกตรงๆ เลยว่า รับบทหนักจริงๆ ผมรับตำแหน่งตอนที่ท่านทักษิณฯ เป็นนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้น มาเจอ CEO (Chief Executive Officer) ผมปวดหัวมากตอนนั้นอยู่จังหวัดสิงห์บุรี แต่ยุคนี้ก็ไม่น้อยกว่าตอนนั้นเลย ยุคนี้ค่อนข้างจะ Demand สูง ความต้องการของรัฐที่มีต่อผู้ว่าฯ สูง บางคนไม่ใช่แค่ความคาดหวังจากรัฐเท่านั้นยังมีความคาดหวังจากประชาชนสูงขึ้นยิ่งกว่าของรัฐอีก

อย่างเช่น ท่านประวัติ ถีตะแก้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร ท่านอยู่จังหวัดยโสธรหลายปี ท่านเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร รับรองว่าดีแน่ เพราะท่านอยู่ข้าจังหวัดซึ่งก็หนักนะครับ ถ้าเป็นผู้ที่มาใหม่เป็นยังไง อาจไม่ได้เรื่อง หรืออาจจะดีก็ได้ ก็ให้ติดตามดูผลงานก็แล้วกัน สำหรับท่านชนะ นพสุวรรณ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ท่านก็อยู่จังหวัดชัยภูมิมาก่อนแล้ว ถ้าเป็นผู้ว่าฯ มาใหม่ก็ไม่รู้ว่าเด็ด ไม่เด็ด ความคาดหวังก็มีมากพอสมควรเช่นเดียวกัน

เรื่องบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด

ผมขอฝากเรื่องบทบาทของผู้ว่าฯ ในฐานะท่านเป็นเจ้าของเมืองในฐานะข้าหลวง สมัยคุณพ่อผมก็คือข้าหลวง นักโทษหนีจากเรือนจำ ผู้ว่าฯ อยู่ไม่ติดแล้ว โจรสลัดทะเลสาบอาละวาด ไม่ใช่ผู้การฯ ไปปราบ ผู้ว่าฯ ต้องไปเอง เพราะฉะนั้น ตรงนี้ผมคิดว่าความคาดหวังของชาวบ้านทั่วไปยังหนีไม่พ้นผู้ว่าฯ ถ้าการปราบปรามโจรผู้ร้ายไม่ได้เรื่อง แน่นอนเขาจะต้องว่าท่านผู้การฯ ผู้กำกับก่อน แต่ถ้าผมเป็นผู้ว่าฯ ผมก็อยู่ไม่ได้เหมือนกัน ท่านต้องไปกดดันท่านผู้การฯ ให้นักๆ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ท่านผู้ว่าฯ เช่นกัน

นายกรัฐมนตรี ก็เช่นเดียวกัน จะถามผมตลอดว่า “ช่วงนี้มีอะไรบ้าง ท่านพระนายช่วยบอกว่า จังหวัดนั้นหน่อย” เพราะท่านยิ่งลักษณะฯ ใช้เวลา ๒ เดือน เป็นนายกรัฐมนตรี พูดตามตรงท่านจะต้องเรียกถามผู้ว่าฯ ก่อน เพราะท่านรู้จักผู้ว่าฯ แน่นนอน ผู้กำกับฯ ปศุสัตว์ ประมง ท่านไม่รู้จัก ดังนั้น ท่านไปไหน ท่านจะถามตรงผู้ว่าฯ ก่อน

เพราะฉะนั้น ความคาดหวังสิ่งนี้ท่านช่วยดูให้ดี ว่าบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ผ่านมา ๓ ปีท่านรู้ดี เป็นอย่างไรไม่ต้องพูดกัน หลายคนได้เป็นผู้ว่าฯ ในช่วงที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ไม่ว่าจะกัน วันนี้

เข้าสู่ระบบได้ในระดับหนึ่ง ไม่มากนัก แต่ก็ถือว่าดีขึ้น ผมทำเท่าที่ทำได้ แต่ก็ต้องเรียนว่า ณ วันนี้ทุกสิ่งทุกอย่างควรจะต้องทำให้การปฏิบัติตนของท่านผู้ว่าฯ ต้องดีขึ้น อยู่ที่ ๑๖ ท่านนี้ช่วยเป็นตัวแทนดำรงไว้ซึ่งสถานะท่านผู้ว่าฯ ให้ได้ อันนี้สำคัญมาก การเดินไปไหนมาไหน ชาวบ้านเรียกท่านผู้ว่าฯ แล้วก็ทำหน้าที่ไม่ยินดี ผมไม่อยากจะเห็นจริงๆ มันต้องมากด้วยบารมี บารมีของความดีที่ท่านได้ทำมาตลอด ต้องทำต่อไป บารมีเกิดขึ้นด้วยการสั่งสมของท่านจากนี้เป็นต้นไป ไม่ว่าจะท่านจะอยู่เพียง ๘ - ๙ เดือนเหมือนผม ซึ่งในนี้มีอยู่ ๔ ท่านคิดเป็น ๑๕ % เพราะฉะนั้น ขอให้ทำงานด้วยความมุ่งมั่น มีความสุขในการทำงาน ทำงานให้เต็มที่กับเวลาที่เหลืออยู่

ผมเองก็ไม่อยากพลาด ถึงแม้ ๔ ท่าน จะมีเวลาน้อย ผมมีความมั่นใจว่า ทุกท่านมีความตั้งใจบริหารงานที่รับผิดชอบให้เกิดผลดีมีประโยชน์ต่อสังคม และองค์กร เช่นเดียวกับเราต้องเลือกกินอาหาร มีอยู่สามแค่นี้

ก็ละเอียดๆ กินให้มันอร่อยสุดๆ เพราะฉะนั้น กรุณาเสฟให้เต็มที่ ท่านเกษมฯ ท่านชนะฯ ท่านพิศาลฯ ท่านนิมิตฯ ทุกท่านลุยให้เต็มที่ เหมือนผม ผมเห็นหลายท่านที่อยู่ ปีสุดท้ายนี้ ให้ลุยมันจริงๆ เพราะ ลุยแล้ว ลุยเลย เวลามันไม่ย้อนกลับมาแล้ว ส่วนอีก ๗๕ % ที่เหลืออยู่มีเวลา เยอะ แต่ก็อย่าคิดว่าเวลาที่เหลือเพื่อนะ ไม่ใช่ว่า ค่อยๆ ทำ ค่อยๆ ไป เวลา ไม่ค่อยทำ อย่งไร ก็ตาม ขอให้รักษาสถานภาพสถาบันผู้ว่าฯ ไว้ด้วย น้องๆ จะได้เจริญรอยตามไปด้วย

เรื่อง นายกเหล่ากาชาด

เรื่องที่สอง นายกเหล่ากาชาด มีใครบ้างครับที่ไม่ตั้งภรรยาเป็นนายกเหล่ากาชาด โดยเป็นเอง หรือไปตั้งคนอื่น ถึงอย่างไรต้องตั้งภรรยาเป็นนายกเหล่ากาชาด แต่ไม่ใช่ว่าพอตั้งแล้ว ถือว่าหมดหน้าที่ ซึ่งไม่ใช่ ท่านต้อง Back Up เขาเต็มที่ เดียวนี้การบริหารงานกาชาดไม่ใช่เรื่องง่าย เขามีการตรวจสอบการทำงานของกาชาดๆ ได้ตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้ จ้างคุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา จากบริษัทปูนซีเมนต์ไทยมา ซึ่งสภากาชาดไทยจ้างคุณพารณฯ ในอัตราค่าจ้าง ที่สูงมาก เขาจะทำหน้าที่ในการตรวจสอบอย่างเข้มข้น และตรวจสอบเหล่ากาชาดทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพราะเหล่ากาชาดเป็นสมาชิก (Member) ของกาชาดไทย ในพระราชูปถัมภ์ เพราะฉะนั้น ฝากท่านผู้ว่าฯ ช่วยแนะนำ (Coaching) ภารกิจหรือสามี่ท่านด้วย กรุณาเสริมสร้างความเข้มแข็งนายกเหล่ากาชาด

เราหน่อย ผมกราบเรียนว่า ผมดูผลการตรวจสอบภายในของกาชาดแล้ว ไม่สบายใจในหลายเรื่อง

ผมเคยเป็นนายกเหล่ากาชาดมาก่อน ต่อมาภริยาผมมาเป็นแทน เพราะเมื่อผมไปเข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ท่านมีรับสั่ง “เมื่อไหร่จะมอบงานให้

นายกเหล่ากาชาดตัวจริงซะที” ผมเลยต้องรีบมอบ หลังจากทำงานมาแล้ว ๓ เดือนก็เลยรีบมอบให้ ผมก็พอรู้ระบบบัญชีเราทำกันแบบลูกทุ่ง ผากช่วยกำกับดูแลให้โปร่งใสที่สุด เงินกาชาดใช้ได้ ท่านผู้ว่าฯ อยากใช้ ท่านบอกนายกเหล่ากาชาดขออนุมัติไปใช้ได้ แต่ให้อยู่ในบัญชีกาชาด บางจังหวัดออกฉลากกาชาดขายได้ ๓๐ ล้านบาท ยกเงินที่มีเป็นรายได้หักต้นทุนแล้วให้กาชาด ๓๐,๐๐๐ บาท อย่าให้เเย่ชื่อจังหวัด เพราะเป็นการฟ้องไปทั่ว ฟ้องไปถึงสวิสเซอร์แลนด์ ทำให้เสียชื่อสถาบันเรา เสียชื่อสถาบันภริยาผู้ว่าฯ เรื่องกาชาดทำให้ดีๆ ผากท่านผู้ว่าฯ ไว้ ทั้ง ๑๖ จังหวัด

เรื่อง Cluster

เรื่อง Cluster ผมขออนุมัติ นายกรัฐมนตรีเมื่อวานนี้ เห็นชอบแล้ว ในการปรับหัวหน้า Cluster ใหม่ และหัวหน้ากลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้เดิมกำหนดให้มา

๑๐ แนวทางปฏิบัติราชการ

จากตำแหน่ง เลขานุการ คอ.บต. ซึ่ง พ.ต.อ.ทวี สอดส่อง เลขานุการ คอ.บต. ท่านแจ้งแล้วขอไม่เป็นหัวหน้า Cluster เพราะฉะนั้น หัวหน้า Cluster จังหวัดทางชายแดนภาคใต้ก็ไปคัดเลือกกันเอง อยากให้ใครเป็นพี่ใหญ่เป็นหัวหน้า Cluster คนที่ดูแลเรื่องยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ท่านไปคัดเลือกเอง ทุกกลุ่มทั้ง ๑๘ กลุ่ม

ทั้งนี้ ผมได้เรียนท่านผู้ว่าฯ นิमित จันทน์วิมล ผู้ว่าราชการจังหวัด นครปฐมไปแล้ว ที่จริงท่านต้องเป็นหัวหน้า Cluster แต่ผมบอกท่านว่าท่านอย่าเป็นเลย ใน Cluster มี รองปลัดกระทรวงมหาดไทยอีกคนหนึ่ง คือท่าน ชนม์ชื่น บุญญาสุสานต์ ได้มาดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ซึ่งท่านมีความอาวุโส ควรให้ท่านเป็นหัวหน้า Cluster เพราะในระบบกระทรวง ยังยึดถือระบบอาวุโสอยู่มิใช่หรือ

เพราะฉะนั้น ทุกกลุ่มจังหวัด ในกลุ่มใครจะเป็นหัวหน้า Cluster แม้ว่าสำนักงานของหัวหน้า Cluster หรือ สำนักงาน OSM จะอยู่ที่จังหวัดอื่นก็ตามไม่เป็นไร อย่างเช่นกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสำนักงาน OSM อยู่ที่จังหวัดสงขลา สมมุติว่ากลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นหัวหน้า Cluster ก็ไม่เป็นไร สำนักงาน OSM ก็ยังตั้งอยู่ที่จังหวัดสงขลาได้ โดยให้ OSM มาเสนองานที่จังหวัดนราธิวาสได้ไม่มีปัญหา แต่ท่านต้องดำเนินการ (Perform) เป็นหัวหน้า Cluster ให้ได้ เวลาประชุมผู้ว่าฯ ทุกจังหวัดต้องมาประชุม ไม่ใช่เหมือนที่ผ่านมา

หัวหน้า Cluster นัดประชุมมีแต่หัวหน้าสำนักงานจังหวัด หรือรองผู้ว่าฯ หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานยุทธศาสตร์มาประชุม ผมว่าไม่ไหวนะ อันนี้เป็นสิ่งที่ผมจะฝากไว้ ถึงแม้ท่านผู้ว่าฯ ไม่ได้เป็นหัวหน้า Cluster ก็ขอให้ท่านให้ความสำคัญร่วมมือกับหัวหน้า Cluster ให้เต็มที่ อย่าให้พลาดในการพูดคุยกัน ซึ่งถ้าท่านผู้ว่าฯ ได้พูดคุยกันเองจะมีประโยชน์มากกว่าแน่นอน เพราะฉะนั้นผมฝากเรื่อง Cluster ไว้ด้วย

เรื่อง ระบบบริหารราชการของจังหวัด

ท่านรองนายกรัฐมนตรี/ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ ได้พูดไปเยอะแล้ว เช่นเรื่อง การวางตัวการทำงาน ผมเพียงแต่ฝากว่า ในยุคนี้ ในสมัยนี้ เราเล่นบทเป็น

อัครวิเศษี่มาขาวเพียงคนเดียวลำบากแน่ อยากจะฝากไว้คำเดียว คือการทำงานแบบเป็นหุ้นส่วนกัน (Partnership) เราเป็นหุ้นส่วนกับหอการค้า เป็นหุ้นส่วนกับสภาอุตสาหกรรม เป็นหุ้นส่วนกับสภาการท่องเที่ยวของจังหวัด ตรงนี้ผมอยากเรียนฝากท่านผู้ว่าฯ ว่า เราคงจะต้องเสมอเหมือนทำงานอย่างเท่าเทียมกัน มีซ้าย มีขวา ไม่มีบน ไม่มีล่าง ทุกจังหวัด เรื่องนี้ผมให้ความสำคัญ เมื่อวานนี้มีการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.) ที่เชียงใหม่ ท่านนายกรัฐมนตรีเข้าประชุมเอง ผมเรียนท่านรองสุรพลฯ ว่า ให้ท่านไปเข้าด้วย แล้วก็เสนอท่านนายกยิ่งลักษณ์ฯ ว่า เรื่องนี้ควรดำเนินการต่อไป การมีเวทีเชื่อมระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐสำคัญมาก เพราะฉะนั้น

๑๒ แนวทางปฏิบัติราชการ

การประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน จังหวัดอย่าไปทิ้ง ถึงแม้เขาไม่มีคำสั่งแต่งตั้งขึ้นมา ท่านสามารถเล่นเองได้ ท่านเชิญประชุม ท่านจะมีเพื่อนอีกมากมาย เพราะฉะนั้นขอฝากเรื่อง การบริหารราชการแบบเป็นหุ้นส่วนด้วย

เรื่อง ความอยู่รอดของชาติ

เรื่องสุดท้าย เป็นเรื่องที่ผมพูดไปเมื่อวันพุธที่ ๑๑ ที่ผ่านมา ผมพูดกับท่านผู้ว่า ๒๕ จังหวัด ภาคกลางที่จังหวัดชลบุรี มีท่านเดียวในที่นี้ที่ฟังอยู่ด้วยกันคือ ท่านนิสิต จันทน์วิมล นอกนั้นไม่ได้ไป เพราะไม่ได้อยู่ในภาคกลาง ได้ประชุมหัวข้อเรื่องยาเสพติดต่างๆ ไป แต่ว่าหลังการประชุมนั้น ผมขอคุยหรือเฉพาะผู้ว่า ๒๕ ท่าน กะว่าจะคุยต่ออีกครั้งชั่วโมงแต่ปรากฏว่าท่านผู้ว่า ทุกท่าน ร่วมประชุมกันถึง ๓ ชั่วโมง

ความอยู่รอดของชาติปี ๒๕๕๕ นี้ ผมถือว่าเป็นปีหัวเลี้ยวหัวต่อของเมืองไทยอย่างแท้จริง

ผมคงไม่ได้กำลังพูดกับท่านผู้ว่า ว่า เราต้องเป็นสีแดง หรือเราต้องเป็นสีเหลือง ผมกำลังบอกพวกเราว่า เป็นสีอะไรผมไม่สนใจ แต่เราจะต้องก้าวข้ามความแตกแยกไปได้ เพื่อเดินทางไปสู่ความเป็นประเทศไทยที่

สมบูรณ์แบบ ในที่สุดเราต้องมีจุดยืนที่ชัดเจน เราจะรอดพ้นความยากลำบากนี้ไปได้ ไม่แตกหักเหมือนประเทศรัสเซีย ไม่แตกหักเหมือนหลายประเทศที่เขาอยู่ไม่รอดในที่สุดแตกกันเป็นหลายประเทศ

ถ้าเราไม่ยากเป็นอย่างนั้น เรามาว่ากัน ขณะนี้เมืองไทยจริงๆ ได้เปลี่ยนไป ระหว่างทาง ๒ แพร่ง เราดีกว่าหลายประเทศ เราจะเลือกแบบ ของประเทศไหน สำหรับผมได้พูดคุยกับน้องๆ มาประมาณ ๒ สัปดาห์ เข้มข้น เราคิดว่าเราได้เปรียบหลายประเทศ เรามีหลักชัยของประเทศอยู่ เรามีชาติ เรามีศาสนา เรามีสถาบันพระมหากษัตริย์ ยิ่งหลายประเทศ เขาไม่มีในหลวง ของเรามีในหลวง เพราะฉะนั้น เราต้องรวมกัน เรียนรู้ว่า สิ่งที่เราอยู่นั้นคืออะไร แล้วเราจะต้องธำรงรักษาไว้อย่างไร อันนี้เป็นเรื่อง สำคัญมากที่ผมอยากจะบอกพวกเรารวมนี้ ท่านกลับไปแล้วลองไปดูว่า จังหวัด แม่ฮ่องสอน มีอะไรที่อยู่ในหลวงท่านทรงทำไปแล้วบ้าง ซึ่งผมเองก็ ไม่ทราบ ทั้งหมด จังหวัดเพชรบูรณ์ในหลวงท่านทรงทำอะไรที่จังหวัด ผมก็ไม่ทราบ ที่จังหวัดนครราชสีมา ท่านอภิรักษ์ ชื่อธนาณรงค์ รู้ดีว่า พระองค์ทรงทำมากมาย ขนาดไหน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ ทรงเดินดอยมากกว่า ท่านอภิรักษ์ฯ มากขนาดไหน ท่านอภิรักษ์ฯ รู้ดี

เพราะฉะนั้น กลับไปแล้วท่านลองไปช่วยกันดูว่า สิ่งที่พระองค์ได้ ทำให้กับคนในจังหวัดของท่านมีอะไรบ้าง มากมายแค่ไหน ท่านคงต้องไปหา ผู้รู้ ท่านคงต้องไปเปิดตำรากันเอง หลายท่าน ไม่ต้องเปิดตำรา รู้อยู่เต็มหัว สิ่งเหล่านี้เราคงต้องร่วมกันเรียนรู้สิ่งที่เห็นเป็นเชิงประจักษ์ในพื้นที่ของท่าน นั้นคืออะไร แล้วเราสามารถทำให้ สิ่งเหล่านั้น ประจักษ์แก่ใจคน ทั้งจังหวัดได้หรือไม่ ท่านผู้ว่าฯ ภาคกลางคราวที่แล้วบอกไม่เห็น ยากเลย ท่านทำมาแล้ว ท่านบอกว่า ท่านไปพูดหน้าเสาธง ๕ นาที

๑๔ แนวทางปฏิบัติราชการ

ไปพูดทุกโรงเรียน และถ้าท่านไปเองไม่ไหว ท่านให้นายอำเภอช่วยทำแทน ท่านได้ ท่านนายอำเภอไปเองที่หน้าเสาธงทุก ๕ นาที ไม่ต้องพูดมาก แต่ให้พูดของจริงเชิงประจักษ์ในพื้นที่ซึ่งทำกันอยู่ ไม่ใช่จากทีวี สิ่งเหล่านี้ ผมเรียนว่า ผมไม่มีทางรู้มากไปกว่าคนที่อยู่ในจังหวัดนั้นๆ เพราะฉะนั้น ผวกท่านว่าคงต้องร่วมกันเรียนรู้ เรียนรู้กันอย่างไรนั้น เราค่อยมาคุยกันอีกที วันหลัง หรือท่านจะไปแสวงหาหนทางกันเองก็ว่ากันไป หลังจากที่เราได้ เรียนรู้ว่า เราอยู่ตรงไหนอย่างไร เราควรจะทำอะไรอย่างไร คงจะร่วมกัน เลือกว่า เราจะเดินทางต่อไปอย่างไรในทาง ๒ แพร่งที่พูดมาข้างต้น ขณะนี้ เรามีรัฐบาล เรามีสภา เรามีผู้บริหารประเทศ เรามีในหลวง

สิ่งเหล่านี้ มีอยู่ เกิดขึ้น เป็นไป ดับไป แต่ขณะนี้เรามีสถาบันอยู่แล้ว เราอยู่ไม่ได้ ถ้าไม่มีอาณาจักรสุโขทัย ไม่มีอาณาจักรอยุธยา เราไม่มีสมเด็จพระนเรศวรฯ เราอยู่ไม่ได้ ทุกวันนี้เราจะอยู่ไหนก็ไม่รู้แล้ว ถ้าเราไม่มีเงินใน ถูงทอง ของรัชกาลที่ ๓ เราอยู่ไม่ได้ ถ้าเราไม่มีรัชกาลที่ ๔ มีโอรสเป็น ๑๐ องค์ ไปเรียนเมืองนอกเพื่อมาพัฒนาประเทศ ถ้าไม่มีรัชกาลที่ ๕ อยู่ไม่ได้แล้ว สิ่งเหล่านี้เราต้องเรียนรู้ และ ณ วันนี้ผมกำลังเรียนว่าเราต้อง ร่วมกันเลือกทางเดินว่า เราจะเอาอย่างไร ซึ่งผมเรียนตรงๆ ว่า ณ วันนี้ เรามี สถาบัน เรามีระบบรัฐสภา เรามีประชาธิปไตยที่ถือว่า เป็นประชาธิปไตย ที่ดีที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง

เราคงต้องทำความเข้าใจ ให้ตรงกันว่า เราจะก้าวเดินต่อไป อย่างไร เราจะร่วมกันทำอย่างไร ต่อไปในแต่ละจังหวัด ผมเรียนว่า สำคัญที่สุดอยู่ที่ท่านผู้ว่าฯ ท่านไม่

ต้องทำอะไรมาก เพียงแค่ท่านไปเปิดงาน ไปบรรยาย ไปแจกประกาศนียบัตร ทุกครั้งที่ท่านไปครั้งละเล็กครั้งละน้อย ผมว่าท่านสามารถสร้างแนวร่วมทางความคิดได้ ทุกขณะทุกเวลา นี่เพียงท่านผู้ว่าฯ คนเดียว ยังไม่พูดถึง ท่านรองผู้ว่าฯ ปลัดจังหวัด นายอำเภอ หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ช่วยกันไปเปิดไปวางแผนกันเอง ไม่มีเสื้อโหลพร้อมใส่ให้ท่าน ท่านไปคิดกันเองท่านไปวัดตัวตัดกันเอง

ท่านผู้ว่าฯ ทำอย่างไรได้บ้างก็คือ สร้างแนวร่วมทางความคิดในพื้นที่ของท่านว่า เรามีทางเลือกอื่นหรือไม่ เราจะมีคอมมิวนิสต์ดีหรือไม่ เราจะมีระบบประธานาธิบดีดีหรือไม่ มันเป็นไปได้ เราอยู่กับความจริงดีกว่า เรามีบุญเก่าอยู่ บุญปัจจุบันเราที่มีอยู่คือ **ในหลวง**

ไม่ว่าอย่างไรเรามาร่วมสร้างแนวร่วมกัน และสิ่งสำคัญที่สุดที่เราทำได้ คือการสร้างความตระหนักความสำนึกในบุญคุณของคนที่เราอยู่กับเรา ผมยึดอยู่เรื่องเดียวตั้งแต่ผมรับราชการมา โรงเรียนผมเขาร้องเพลงประจำโรงเรียนว่า “**สำนักนี้จึงมีคติธรรม กตัญญูประจำฝังจิตให้**” เรื่องกตัญญูเรื่องเดียว ผมว่าจบเลย ไม่ต้องพูดเรื่องอื่น ถ้าไม่มีเรื่องความกตัญญูแล้วเราไม่ต้องพูดเรื่องอื่นกัน เพราะฉะนั้น ทุกวันนี้ ผมคิดว่าเราอยู่ได้จริงๆ ก็เพราะในหลวงเกือบทุกพระองค์

เราคงต้องช่วยกันคนละนิด คนละหน่อย ผมขอพูดเน้นย้ำไปยังจังหวัดทั้ง ๑๖ จังหวัดบางจังหวัด ท่านสบาย แต่บางจังหวัดผมรู้ท่านเหนื่อยพอสมควร แต่จุดยืนที่ผมกำลังจะบอกคือ ขอความชัดเจนว่า

๑๖ แนวทางปฏิบัติราชการ

ท่านอย่าไปเป็นพ่อเมืองที่ดูแลพรรคเพื่อไทย ดูแลพรรคประชาธิปัตย์ ดูแลเสื้อเหลือง ดูแลเสื้อแดง ที่สำคัญคือ ไม่ว่าจะป็นเสื้อสีใดก็ตามทุกเสื้อสีนั้น เรามีความคิดเหมือนกัน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติของเรา

เรื่อง การสร้างเครือข่ายเผ่าระวัง

เราต้องสร้างเครือข่ายเผ่าระวังมิให้เกิดการ “จาบจ้วง ล้วงละเมิด” มุ่งร้าย ดูหมิ่น เกิดขึ้น ผมเองหลายท่านคงไม่ทราบ หลังจากผมกลับจาก “พุทธศยา” ผมเจอพรรคพวกมากอดผม ดีใจพวกเดียวกัน ผมก็ตกใจเหมือนกัน เขามาทักทายผม เจอผม มาจับมือ ผมเริ่มงงนิดๆ แต่เขาเป็นคนดีทั้งนั้น วันนี้ผมคิดว่า ถ้าคุณไม่จาบจ้วงนายเหนือหัวผม ถ้าคุณไม่หมิ่น ถ้าคุณไม่มุ่งร้าย เราคุยกันได้ ผมไม่สนใจเรื่องอื่น เรื่องนี้สำคัญมาก พวกเราเป็นข้าราชการก็คือคนรับใช้พระราชา ถ้าท่านยังยึดว่าท่านเป็นข้าราชการอยู่ ผมว่าเราทำงานด้วยความสบายใจแน่นอน และสิ่งที่ผมพูดไปแล้ว เป็นสิ่งที่ท่านทำได้เต็มความสามารถ ท่านไม่ต้องริรอว่าจะทำดีหรือไม่ทำดี

ทั้งนี้ ไม่ใช่เพื่ออะไรทั้งสิ้น โจทย์อยู่ตรงที่ว่าเราจะรักษาเมืองไทยของเราไว้ได้ ถ้าเราช่วยกันรักษาสถาบันไว้ได้ จบ แค่นั้นเอง ไม่ขอมากไปกว่านี้ ถ้าเราทุกจังหวัดช่วยกันชาติไทยอยู่ได้ ให้สถาบันอยู่ได้ และผมไม่เชื่อว่าจะมีใครทำอะไรก็ตามอย่างที่หลายคนพูดกัน เรื่องไม่เอาสถาบัน ผมไม่เชื่อ ผมยังมีความเชื่อ ความบริสุทธิ์ใจว่า ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม คนไทยเกิดมาแล้วเรากตัญญูรู้คุณคน เรายึดสถาบันแน่นอน พวกเราที่เป็นข้าราชการ ผมคิดว่าคิดเหมือนกัน แต่ท่านจะทำอย่างไรเรื่องของท่าน ท่านจะไปเริ่มกรรมวิธีอย่างไรในพื้นที่เป็นเรื่องของการ Taylor made ท่านไปปรับตัว

วัดตัวกันเอง เป็นวิธีการของท่าน เราไม่ต้องติดป้าย ๔ มุมเมือง ไม่ต้องขึ้นโปสเตอร์ แต่ขอความกรุณาปฏิบัติบูชา ท่านจะทำเรื่องที่เรารู้ เมื่อสักครู่ ท่านวัลลภาฯ พูดไว้ แผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ที่ประยุกต์ตามแนวทางพระราชดำริมีตั้ง ๑๐๐-๒๐๐ อ่างเก็บน้ำใหญ่ๆ ยังไปไม่ถึงไหน อันนั้นท่านไปช่วยในเรื่องต่อท่อ เงินไม่มี มาติดต่อขอเงินไป ต่อท่อไป ๘ กิโลเมตร ได้น้ำมาหาคาล คนมีความสุขคือชาวบ้าน อันนี้คือปฏิบัติบูชา ทำให้มันเกิดเป็นรูปธรรมไม่ต้องเอาแต่โฆษณาชวนเชื่อ ไม่ต้องไปปกป้อง ท่านถือหุ้นสถาบันอย่างที่เราทำอย่างนี้ เราทำเพื่อชาวบ้านมีความสุข

วันนี้ท่านเป็นผู้ว่าฯ ของคนไทยของชาวบ้านแล้ว ถ้าชาวบ้านเขามีความสุขขึ้น ถ้าคนที่อยู่ในครอบครัวนี้มี ๔ คน รายได้ยังต่ำกว่า ๒๓,๐๐๐ บาท คุณ ๔ คือประมาณ ๘-๙ หมื่นบาท คือสอบไม่ผ่าน ยกตัวอย่างง่ายๆ ท่านพยายาม

ทำให้คนที่มียาได้หารจำนวนคนในครัวเรือนแล้วยังต่ำกว่า ๒๓,๐๐๐ บาท ทำยังไงให้ต้องขึ้นมาให้ได้ ผมว่าในหลวงมีความสุขมากที่สุดแล้ว ชาวบ้านก็มีความสุขที่สุด แล้วรัฐบาลก็ Happy ไม่ต้องทำอะไรมากขอแค่นี้เอง

ตรงนี้ต้องเรียนว่าเรื่องการก้าวข้ามอุปสรรคทั้งหลายในช่วงปี ๒๕๕๕ นี้สำคัญมาก ผมไม่ได้บอกว่าท่านไปเชียร์พรรคนั้นไปเชียร์พรรคนี้นี้ ไม่เกี่ยวกับเรื่องรักใครชอบใคร แต่ถ้าท่านจะช่วยทำให้คนไทยมองหน้ากันพูดภาษาเดียวกันได้มากกว่านี้จะเป็นบุญคุณอย่างยิ่ง ผมไปทำมาแล้ว ๓ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ ผมมอบให้ท่านอภิรักษ์ ชื่อธนาณรงค์ ท่านเดชรัตน์ สิมศิริ

ทำต่อ ท่านต้องไปลุยต่อ เราคงจะต้องแก้ปัญหามือหนึ่งกับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เหมือนกัน คือแก้ปัญหาเรื่องการพูดกัน ไม่รู้เรื่องของเขาเองยังคนละภาษา คนละศาสนา คนละเชื้อชาติเขาคุยกันยัง

ไม่รู้เรื่องยังพอให้อภัย แต่จังหวัดแพร่ อุ้มคำเมืองก็เหมือนกัน ไหว้พระก็พุทธเหมือนกัน เชื้อชาติก็เหมือนกัน แต่พูดกัน ไม่รู้เรื่อง

เพราะฉะนั้น ช่วยแก้กันหน่อยจะเอาอย่างไรดีกว่ากันไป มันเป็นอย่างนี้กันหมด ทุกพื้นที่ ซึ่งผมก็ไม่ทราบว่าจะทำไมเป็นอย่างนั้น แต่ในวันนี้เป็นอย่างนั้น ใน Topic เดียวกันแต่ความเห็นคนละแนวต่างกันคนละเรื่องไปเลย เนื่องจากอาจฟังคนละเรื่องกัน แต่สรุปว่าวันนี้เป็นเรื่องที่มีจุดต่าง ไม่ว่า แต่จุดร่วมมีมากต้องพยายามหาให้ได้ บุคลากรของกระทรวงมหาดไทยที่ท่านจะใช้งานได้ มีมากมาย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน ตอนนี้ชุดความคิดเขาพิมพ์ใกล้จะเสร็จแล้ว ชุดความคิดในเรื่องการทำงานในสถาบันเขาทำใกล้เสร็จแล้ว ท่านเรียกท่านพัฒนาการจังหวัดมาคุย ทางอธิบดีเขาไปคุยเรียบร้อยแล้ว

ทางกรมการปกครองก็เป็นมนุษย์พันธุ์พิเศษของเราใช้งานได้ทุกอย่างอยู่แล้ว ขอให้ท่านไปเชื่อมต่อกับความคิดกันเอง ถ้าคนไหนไม่อยู่ในกติกาเบอร์โทรศัพท์ผมไม่เคยเปลี่ยน ท่านโทรศัพท์มาบอกได้ ถ้าคนของเราคุยกันไม่รู้เรื่อง

คงจะเป็นเรื่อง ๔-๕ เรื่องเพียงเท่านี้ที่ผมจะเรียนท่านในวันนี้ แล้วในโอกาสต่อไปก็จะเดินสายไปที่จังหวัดทางภาคอีสาน ทางเหนือ และทางใต้ ไม่รวมภาคกลางที่ไปแล้ว หลายท่านที่ฟังครั้งแรกก็คงมีประโยชน์ไม่มากนักน้อย และปีนี้เราอาจจะมีอำเภอใหม่ขึ้นมาอีกอำเภอหนึ่งที่จังหวัดนครปฐม คืออำเภอที่ปังกร

เพราะฉะนั้น ช่วยกันคิด ทุกอย่างอยู่ที่ท่านผู้ว่าฯ ตอนนี้ท่านจะเริ่มเล่นเรื่องไหน อยู่ที่ท่าน ใช้สิ่งที่ท่านคิดและทำแล้วเป็นประโยชน์ ส่งข่าวให้ทราบเท่านี้ก็เพียงพอแล้ว

.....

แนวทางปฏิบัติราชการ^๑

สุรพล พงษ์ทัตศิริกุล
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

การแก้ไขปัญหาหยาเสพติด

ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านเรื่องแรกคือ เรื่องงานที่เป็นวาระแห่งชาติคือ งานแก้ไขปัญหาหยาเสพติด ท่านจะเห็นว่ารัฐบาลได้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ท่านนายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานเอง และในทางปฏิบัติท่านได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี ท่านเฉลิม อยู่บำรุง เป็นผู้รับผิดชอบ

---

^๑ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สรุปและเรียบเรียงจากการปฐมนิเทศผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๑ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย จัดโดยวิทยาลัยมหาดไทย

ท่านปลัดกระทรวงได้มอบให้กระผมตามท่านเฉลิมฯ ไปหลายจังหวัด กระผมก็ได้เห็นว่า การไปประชุมแต่ละครั้งท่านให้ความสำคัญกับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดมาก ท่านจะเน้นว่าจังหวัดนี้ใครมา จังหวัดนี้ใครไม่มา ผมอยากเรียนท่านว่า ถ้าท่านไม่มีปัญหาอื่น ไม่ติดงานอื่น ท่านกรุณาไปเอง แสดงให้เห็นว่าเราเอาจริงเอาจัง

นอกจากนี้ท่านรัฐมนตรีฯ ท่านปลัดกระทรวงฯ ได้เน้นย้ำในเรื่องของการแก้ไขปัญหาเสพติดมาก จะต้องเห็นผลภายใน ๓ เดือน หรือ ๙๐ วัน ผมอยากเรียนว่า วิธีการคือเขากำหนดไว้เป็นแผน ท่านคงได้แล้ว หลายท่านคงได้ยินว่ามี ๗ แผน ๔ ปรับ ๖ เร่ง ท่านรองนายกเฉลิม ท่านพูดของท่านได้ทุกตัว

ผมอยากเรียนว่า ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดคงจะต้องเป็นศูนย์กลางของการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาเสพติด ท่านจะต้องรู้ทุกเรื่องใน ๗ แผน บางท่านอาจจะไม่ได้อยู่จังหวัดชายแดน อาจจะไม่ได้เกี่ยวกับแผนชายแดน แต่แผนของกระทรวงอื่นที่มีส่วนราชการอยู่ในจังหวัดของท่าน ท่านควรจะได้รู้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนที่กระทรวงมหาดไทยต้องรับผิดชอบ เรื่องแรกที่ผมอยากจะกราบเรียนคือ แผนเกี่ยวกับการสร้างพลังสังคมพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ตรงนี้จะมีจุดเด่นอยู่ที่ว่า อาจจะต้องมีการสร้างพลังแผ่นดิน ๒๕ สื่อต่อชุมชน ต่อหมู่บ้าน ตรงนี้ท่านจะต้องเร่งรัดนายอำเภอลงไปทำอย่างไรจะให้ตรงนี้เกิดเป็นมรรคผล

จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เราจะต้องทำชุมชนให้เข้มแข็ง ท่านคงเคยทำแล้ว สมัยท่านเป็นปลัดจังหวัด เป็นนายอำเภอ เป็นรองผู้ว่าฯ การ Re-X-ray เป็นเรื่องสำคัญ ที่สำคัญมากคือการให้ความสำคัญกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เราจะเกี่ยวข้องในเรื่องการลด Demand ถึงแม้

๒๒ แนวทางปฏิบัติราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ เขาจะรับผิดชอบในเรื่อง Demand ของโรงเรียนไปแล้ว นักเรียนในวัยเรียนในระบบโรงเรียน แต่จะมีคนอีกกลุ่มหนึ่งคือ เยาวชน ซึ่งอยู่นอกระบบโรงเรียน เราต้องอาศัยชุมชน อาศัยตำบล หมู่บ้าน ซึ่งตรงนี้ผมอยากจะเรียนว่า การทำประชาคมเป็นเรื่องสำคัญ หลายแห่ง เขาประสบความสำเร็จ เรื่องระบบข้อมูลมีความจำเป็น ผมคิดว่า ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดคงจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้

ส่วนในการลด Supply จริงๆ แล้วเป็นเรื่องของตำรวจ แต่เราจะต้องสนับสนุน เพราะว่าเรามีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เรามีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เรามีชุดรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้าน (ชรบ.) มีพลังมวลชนต่างๆ อยู่ มีเครือข่าย เพราะฉะนั้น เราต้องร่วมมือกับทางตำรวจ ทางรัฐบาลเขาเน้น

ต้องเรียนว่า วันนี้เรามี จังหวัดที่รัฐบาลเน้นในเรื่องของการให้ Clean ชายแดน ๓ จังหวัดใหญ่คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเขาบอกว่า ๓ จังหวัดนี้ ประมาณ ๘๐% ที่ยาข้ามเข้ามา รู้สึกจะ ๑๙

อำเภอ ตรงนี้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องให้ความสำคัญ ต้องสนับสนุนเขา ถึงแม้ว่าจริงๆ แล้วทางรัฐบาลจะพุ่งไปที่ตำรวจ พุ่งไปที่ แม่ทัพภาคที่ ๓ แต่ว่าเราก็ต้องเข้าไปรับรู้ รับทราบ เข้าไปให้ความสำคัญตรงนี้ ขณะเดียวกัน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่อยู่แนวชายแดนพวกนี้ก็ต้องให้ความร่วมมือกับเขา

เรื่องต่อไปคือเรื่อง การสร้างการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ พลังแผ่นดิน ที่เราจะต้องมีการจัดระบบเกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการของ จังหวัด อำเภอบ้านหมี่ ตำบล หมู่บ้าน เมื่อ ๒ วันนี้นี่ท่านรัฐมนตรีฯ ท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยก็ได้กำหนดข้อมูลบันทึกความเข้าใจแล้ว เดียวก็คงจะไปทุกๆ จังหวัดทั่วประเทศ

มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อยู่เรื่องหนึ่งคือ การจัดระเบียบสังคมแบบ บูรณาการ ผมได้ตามรองนายกรัฐมนตรีท่านเฉลิมฯ ไป ท่านพูดถึงเรื่องจังหวัด ภูเก็ต พูดถึงคุณปลาวาฬโดนยิงเมื่อตีสี่ ท่านบอกกว่าอย่างนี้สถานบริการมัน ก็ต้องเปิดถึงตี ๔ ขณะนี้เรื่องสถานบริการจะโอนมาอยู่กับเราแล้วในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ นี้ งานเหล่านี้จะมากอยู่กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทั้งหมด อยู่กับฝ่ายปกครองทั้งหมด จึงอยากจะเรียนเน้นย้ำในเรื่องยาเสพติด สั้นๆ ก่อน รายละเอียดท่านไปดู

งานของกรมการปกครอง

นอกจากนี้ยังมีเรื่องเกี่ยวกับงานของกรมการปกครอง ท่านคงทราบแล้วว่าวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ กฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาทั้งหมด ๑๙ ฉบับ จะมีผลทำให้งานจากตำรวจโอนมาอยู่ฝ่ายปกครอง เพราะฉะนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดท่านก็จะมีอำนาจในฐานะผู้แต่งตั้งปลัดอำเภอเป็นพนักงานสอบสวน และจะมีดุลยพินิจในการให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีต่างๆ ขอฝากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดให้กำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายปกครองให้เป็นที่ยอมรับ เพราะขณะนี้สังคมเขามองว่า

ถ้าไอนงานพวกนี้มาให้ฝ่ายปกครองๆ จะทำได้หรือ เราจะทำอะไรให้สถานบริการเปิดตามกำหนดเวลาได้ ไม่อย่างนั้นเราจะโดนฝ่ายที่เขาไม่อยากจะเสียอำนาจ จะโจมตีเราว่างานมาอยู่ฝ่ายปกครองก็ไม่เห็นจะมีอะไรดีขึ้น

การรับจำนำข้าว

ในเรื่องการรับจำนำข้าวในเอกสารท่านคงอ่านได้ แต่ว่ามีประเด็นซึ่งผมอยากจะฝากท่านเพิ่มเติมคือ มีคณะอนุกรรมการรับจำนำข้าว ซึ่งมีท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์คือท่านภูมิ สารผล ท่านขอให้แต่งตั้ง ส.ส. เข้าไปกำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการรับจำนำข้าว แต่ว่าก็มีการท้วงติงว่า จะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือเวียนไปแล้ว ท่านจะได้กรุณาแนะนำให้ท่าน ส.ส. ที่เป็นกรรมการให้ทำเฉพาะในส่วนที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

และจากประสบการณ์ที่ผมเคยทำงานเรื่องการรับจำนำข้าว ในบางจุดยังมีปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงนี้ข้าวกำลังออกสู่ตลาดมากทั้งจากภาคอีสานและภาคกลาง ก็จะมีเรื่องความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นบ้าง เช่น ข้าวเจ้านี้เข้าได้ ข้าวเจ้านั้นเข้าไม่ได้ หรือว่าเกิดการไม่สุจริต อยากให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงไปดู ไปกำกับ ถึงแม้ว่าจะป็นงานของกระทรวงพาณิชย์ แต่ว่าถ้าท่านลงไปก็จะเกิดความตื่นตัว เพราะว่าบางครั้งจากประสบการณ์ที่ผมเคยพบมาเจ้าหน้าที่ขององค์การคลังสินค้าบางคนก็มีตุกติกนิดหน่อย แต่ต้องขอร้อง เพราะเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เขาก็เป็นคนดี

โครงการ SML

นอกจากนี้ก็มีโครงการ SML เขาก็อยากให้ผู้ว่าฯ ได้ให้ความสำคัญ แต่ว่าอย่าไปก้าวก่ายเขา อย่าไปชี้หน้าเขา เรื่องที่โดนร้องเรียนมากๆ คือ เรื่อง การเข้าไปชี้หน้า

คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)

อีกเรื่องหนึ่งที่ยากจะเรียนท่านคือ เรื่องคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) เรื่องนี้เป็นนโยบายของกระทรวงมหาดไทย เราพยายามทำอะไรให้ กม. มีความเข้มแข็ง และมีคณะกรรมการขับเคลื่อน กม. มีมติคณะรัฐมนตรีว่า ส่วนราชการต่างๆ ต้องให้ความสำคัญกับ กม. ให้ กม. เป็นกลไกในการพัฒนา ออกเป็นมติคณะรัฐมนตรีมีอยู่ ๖-๗ ข้อ ผมเคยเข้าประชุม บางครั้งเขายังพูด ว่าท่านผู้ว่าฯ ไม่ให้ความสำคัญ จะรู้กันในระดับนายอำเภอ ระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น

ผมอยากจะเรียนว่า ขณะนี้ บางทีภาพของกระทรวงเราค่อนข้าง จะถดถอยลงไป เพราะว่าส่วน ราชการต่างๆ เขาก็ให้ความสำคัญ ในเรื่องของเขา เราก็ค่อยถอยไปๆ ผมก็เคยคิดว่า ถ้า กม. ที่ไหนเข้มแข็ง

เราเอางานบริการลงไป เช่น งานทำบัตร ถ้า กม.บางแห่งมีสำนักงาน เรื่องนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัว ก็จะทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของ กม. เห็นความสำคัญของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขาจะเดินมาหาเรา

ขณะนี้ท่านคงทราบแล้วว่า เขาต้องการที่จะถ่ายโอนงานไปให้ท้องถิ่น งานทะเบียนก็อยู่ในขั้นตอนของการถ่ายโอน แต่ถ้าเราดำเนินการในส่วนต่างๆ เหล่านี้ โดยเราเลือกเฉพาะ กม. ที่เข้มแข็งสามารถกำกับดูแลได้ ผมคิดว่าช่วยให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญ เขาไม่ต้องเดินทางมาอำเภอ เขาสามารถจะทำบัตรประชาชนที่สำนักงาน กม. ได้ แต่เราก็มีจุดอ่อนของเราเรื่องหนึ่งคือ ตัวปลัดอำเภอ บังเอิญผมเป็นคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องวินัย ปลัดอำเภอเราจะโดนวินัยเรื่องนี้มาก เรื่องเอาคนมาสวมตัวทำบัตรบ้าง บางที่ท่านไม่ได้เอาคนมา ท่านถูกเขาหลอก ก็ต้องให้ความสำคัญในส่วนนี้ แต่จะอย่างไรให้ฝ่ายปกครองเรามีความสำคัญ มันจะไปผนวกกับการสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมาย ๑๙ ประเภทนั้นด้วย ผมว่าท่านผู้ว่าฯ กรุณาบูรณาการด้วย ผมเชื่อว่าท่านมีความสามารถทำให้ฝ่ายปกครองมีความเข้มแข็ง

ผมต้องเรียนท่าน ผมเห็นตัวอย่างของโรงพยาบาลศูนย์สุขภาพตำบล กระทรวงสาธารณสุขจะทำในเรื่องของการถ่ายโอนให้สถานีอนามัยไปขึ้นกับ อบต. กระทรวงมหาดไทยก็ทำสถานีอนามัยสุขภาพตำบลขึ้นมา ผมถามว่า คนป่วยอยากจะไปสถานีอนามัย อบต. หรือยังอยากจะไปโรงพยาบาล คิดว่าเรา By Product ให้ กม. เข้าไปเชื่อม เราช่วยเขาแล้วก็ทำงานของเรา ผมคิดว่าในส่วนนี้เราน่าจะสามารถที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาในเรื่องงานของฝ่ายปกครองได้บ้าง ผมอยากจะเรียนว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบล หมู่บ้าน เป็นจุดแตกหักในการทำงานของฝ่ายปกครองในการที่จะรักษาบ้านเมือง

งานของกรมที่ดิน

เรื่องกรมที่ดิน ส่วนใหญ่เป็นงานที่เกี่ยวกับเรื่องเอกสารสิทธิ ปัญหาที่มีทุกวันนี้คือ การออกโฉนดไปทับที่สาธารณะ หากมีข้อสงสัยว่าได้ครอบครองมาก่อนหรือหลังประมวลกฎหมายที่ดินสามารถนำเรื่องเข้าคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนจังหวัด (กปร.จังหวัด) ได้

กปร.จังหวัดสำคัญมาก ผมเคยประชุม กปร.ส่วนกลาง เขาก็ให้ความสำคัญกับ กปร.จังหวัด ท่านผู้ว่าฯ ต้องไปดูกฎหมายตัวนี้ เพราะว่าพวกเราก็มี่เรื่องร้องเรียน เรื่องฟ้องร้องตรงนี้ค่อนข้างมาก

นอกจากนี้ เรื่องการใช้ที่ดินของรัฐ ผมได้รับมอบจากปลัดกระทรวงให้อนุมัติ ให้ใช้ที่ดินในสวนราชการ ที่สาธารณประโยชน์ต่างๆ เอาไปทำสนามกีฬา สถานีอนามัย เราก็เห็นชอบ แต่มีบางกรณีที่ผมเรียนท่านปลัดกระทรวงฯ ว่า บางที่รัฐวิสาหกิจบางแห่งซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่หารายได้ก็มาขอใช้ที่สาธารณะ จึงอยากให้ท่านผู้ว่าฯ ช่วยดูด้วยว่ามันจำเป็นหรือไม่ เขามีเงินหรือไม่ รวยมหาศาล ยังมาขอใช้ที่สาธารณะอีก

ผมยังคิดว่าที่ดินตรงไหนที่เขาใช้ไป เขาน่าจะติดป้ายที่ดินตรงนั้นว่า เป็นที่สาธารณะซึ่งประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน กระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้ใช้ที่ตรงนี้เมื่อไหร่ ทำป้ายไว้ แต่ที่สาธารณะในส่วนที่จะเอาไว้ใช้ในเรื่องเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายจากรัฐบาล ตอนนี้นี้ผมได้เรียนขออนุญาตท่านว่า ผมจะยังไม่อนุญาต

เว้นแต่รัฐวิสาหกิจที่ขอใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตไฟฟ้าหรือผลิตน้ำประปา

ผมขออนุญาตย้อนมาที่ยาเสพติด ที่กระผมอยากจะเรียนว่า ในปีนี้ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญมาก เขาตั้งเป้าหมายไว้ค่อนข้างสูง หมู่บ้านเรามีทั้งหมดประมาณ ๘ หมื่นหมู่บ้าน เขามีเป้าหมายจะทำให้เป็นหมู่บ้านที่ปลอดยาเสพติดประมาณ ๖ หมื่นกว่าหมู่บ้าน อยากจะเรียนย้ำผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย และเป้าหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษารัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้ถึง ๔ แสนคน ท่านผู้ว่าฯ ก็จะได้ยอดเฉลี่ยไปแต่ละจังหวัด

เรื่องการบำบัดผู้ติดยาเสพติดจะมีอยู่ ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือสมัครใจบำบัด และอีกส่วนหนึ่งคือบังคับบำบัด ท่านจะอย่างไรให้ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจบำบัด เดินออกมาหาท่าน เขาก็จะมี ๑ อำเภอ ๑ ค่าย ตรงนี้ขอให้ท่านช่วยดูด้วย ผมเคยทำตอนที่ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา ผมให้รางวัลคนที่นำลูก จูงหลาน จูงลูกศิษย์มาเข้าค่าย ผมให้รางวัลหัวละ ๑,๐๐๐ บาท โดยใช้เงินโรงไฟฟ้า ตอนนั้นผู้ว่าฯ ยังดูแลโรงไฟฟ้าอยู่ ตอนนั้นไม่ได้แล้ว ท่านก็ไปปรับกระบวนการทำเอาแล้วกัน เพราะว่าเขาอาจจะใช้ตัวนี้เป็นตัวชี้วัด

อีกเรื่องหนึ่งคือ คนที่ติดยาเสพติดพอมานหลักสูตรการบำบัดแล้ว แต่ยังกลับเข้าสู่บรรยากาศเดิม ไปติดยาเสพติดอีก เพราะฉะนั้น ต้องเปลี่ยนบรรยากาศใหม่ เราต้องไปบูรณาการกับกระทรวงแรงงาน หางานให้เขาทำไปบูรณาการกับกระทรวงศึกษาว่าจะให้เรียนกันอย่างไร ก็ขออนุญาตเรียนฝากท่านไว้

.....

แนวทางปฏิบัติราชการ^๑

นายวัลลภ ปรังพงษ์
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

แนวทางการปฏิบัติราชการด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ขอแสดงความยินดี แล้วก็นั่งชมกับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง ๑๖ ท่านที่มาถึงจุดที่เรียกว่าสูงสุดก็ว่าได้ของกระทรวงมหาดไทย ในส่วนของผมรับผิดชอบอยู่ ๒ กรมคือ กรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็น Cluster ของกรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะขอพูดสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่องงานทั้ง ๒ กรม

---

^๑ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สรุปเรียบเรียงจากการประชุมเวทีเครือข่ายผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๑ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย จัดโดย วิทยาลัยมหาดไทย

เรื่องแรก เรื่องของแผนพัฒนาจังหวัด ในหนึ่งจังหวัด การปกครองของบ้านเรามีทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ความจริงส่วนท้องถิ่นกับส่วนภูมิภาคประชากรพื้นที่ก็เป็น คนเดียวกัน แต่ปรากฏว่าเมื่อก่อนนี้ ในส่วนของจังหวัดงบประมาณไม่มี แต่ในช่วง ๓-๔ ปีที่ผ่านมา ได้มีงบพัฒนาจังหวัด ขณะเดียวกันท้องถิ่นเองก็ยอมรับว่า อย่างในปีงบประมาณปัจจุบันภาพรวมเม็ดเงินของท้องถิ่น ในส่วนของเงินอุดหนุน เงินภาษี ทั้ง ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง อยู่ที่ประมาณ ๕๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

เพราะฉะนั้นใน ๕๒๐,๐๐๐ ล้านบาท กับ ๗,๐๐๐ กว่าแห่งนี้ ผมถือว่าเป็นงบประมาณ ๑ ใน ๔ ของประเทศ ซึ่งปัจจุบันงบประมาณของท้องถิ่นอยู่ที่ประมาณ ๒๖.๖๔ เปอร์เซ็นต์ของรายได้สุทธิของรัฐบาล ซึ่งถือว่าเยอะมาก จะต้องเข้าใจว่าภารกิจของท้องถิ่นก็เยอะเหมือนกัน ความจริงภารกิจของท้องถิ่นนี้อาจจะคลุมตั้งแต่คนก่อนเกิด ตั้งแต่เด็กในครรภ์มารดาก็ถือว่าเป็นภารกิจของท้องถิ่นแล้ว ทำอย่างไรที่จะให้เด็กมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ ในครรภ์มารดาจนถึงผู้เสียชีวิตด้วยเข้าไป ปัจจุบันนี้ในเรื่องของการให้มีฌาปนสถาน อันนี้ก็เป็นหน้าที่ของท้องถิ่นก็คือเมรุเผาศพ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นอำนาจของท้องถิ่นตลอด

ในเรื่องของการพัฒนาจังหวัด ความสำคัญอยู่ที่เราจะบูรณาการแผนของจังหวัดกับแผนขององค์กรท้องถิ่นอย่างไร ผมก็ขอฝากท่าน เพราะจริงๆ แล้วในแง่ของการจัดทำแผน คงต้องไปดูตั้งแต่แผนข้างล่าง เรื่องของแผนหมู่บ้าน แผนชุมชนอันนี้เป็นหัวใจ ขณะนี้แผนทั้งสองส่วนยังไม่ได้บูรณาการกัน ขอฝากท่านช่วยไปดูในส่วนนี้ว่าจะดำเนินการอย่างไร แต่ความจริงอยากให้ท่านใช้อำนาจตามกฎหมาย ซึ่งปรากฏใน พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๒ พุดถึงอำนาจในเรื่องของการใช้แผนพัฒนาจังหวัดเป็นจุดสำคัญในเรื่องของการบูรณาการ มาตรา ๕๒ ได้พูดเอาไว้ว่าทุกหน่วยงานในจังหวัดต้องอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ผมพูดแบบนี้เพราะผมเคยมีปัญหาอยู่ครั้งหนึ่งเรื่อง งบประมาณหลวงชนบท ซึ่งดำเนินการไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แต่ความจริงภายใต้กฎหมายได้ให้อำนาจเอาไว้ว่าต้องดำเนินการให้เป็นไปและสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด อันนี้ก็เป็นประเด็นที่ผมฝากเรื่องของแผนฯ เพราะเป็นจุดสำคัญและปัจจุบันค่อนข้างจะมีปัญหา

เรื่องที่สอง เรื่องของการกำกับดูแลความโปร่งใสของบุคลากรท้องถิ่น ต้องยอมรับว่าในปัจจุบัน เรื่องเม็ดเงินเยอะต้องยอมรับ เท่าที่ผมเรียนท่านไปแล้วว่ามีถึง ๕๐๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจเยอะ เพราะฉะนั้น ขณะนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรอยู่ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ กว่าคน เป็นสมาชิกผู้บริหารประมาณ ๒๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ แแสนคน เป็นข้าราชการประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ กว่าคน คนหนุ่มๆ ต่างๆ เหล่านี้ก็จะมีส่วนอาจจะปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบหรือบางครั้งอาจจะมีเจตนา ก็ต้องฝากท่านในฐานะผู้กำกับดูแลที่จะดำเนินการให้เขาปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย

ประเด็นสำคัญคือ ในขณะนี้ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีนโยบายที่จะให้ข้าราชการของท้องถิ่นจังหวัดไปกำกับดูแล หรือว่าไปติดตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีละ ๒ ครั้ง ซึ่งบางแห่งก็ไปบ้างไม่ไปบ้าง ก็ฝากท่านช่วยกำกับดูแล ให้มีเจ้าหน้าที่ของจังหวัดไปกำกับดูแล ไปนิเทศงาน ไปแนะนำตรวจสอบอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ก็จะทำให้เขาเกิดความรู้อีกว่ายังมีหน่วยงานจากจังหวัดลงไปให้คำแนะนำช่วยเหลือ

ประเด็นที่ ๒ ในส่วนของการกำกับดูแลในระดับจังหวัด ถ้าเป็นไปได้ในทุกเดือน ผมอยากให้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชิญผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาประชุม อยากให้แยกวงประชุม เพราะว่าวงประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดบางครั้งจะเยอะเหลือเกินโอกาสที่จะได้พูดคุยกับเขาอาจจะมึนน้อย อาจจะแยกวงคุยต่างหากกับแต่ละผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อรับทราบปัญหาต่างๆ จากเขา ถือเป็นโอกาสดีที่เราจะได้มีการติดต่อพูดคุยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คิดว่าน่าจะสามารถทำให้การบริหารงานดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ ๓ เรื่องของการดำเนินการทางวินัย ขณะนี้มีคณะกรรมการของท้องถิ่นอยู่ตาม พ.ร.บ.บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งของจังหวัดและส่วนกลาง เพราะฉะนั้น การดำเนินการก็ต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการฯ ในส่วนนี้ก็ฝากท่านว่า ผมอยากให้ท่านผู้ว่าฯ ได้มีโอกาสเข้าประชุมด้วยตนเองทุกครั้งถ้าเป็นไปได้ เพราะในบางครั้งเคยมีปัญหาเหมือนกัน กรณีมอบรองผู้ว่าฯ เข้าประชุมแทน ตัวอย่างคือท่านผู้ว่าฯ มอบท่านรองผู้ว่าฯ ไปเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาเรื่องวินัยของข้าราชการ แม้อนุกรรมการนั้นก็คือท่านรองผู้ว่าฯ เมื่อเป็นประธานพิจารณาตัดเงินเดือนไป พอมาเข้ากรรมการชุดใหญ่ ปรากฏว่าท่านผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ได้เข้าเองมอบท่านรองผู้ว่าฯ เป็นประธานแทน ปรากฏว่าเนื่องจากประธานอนุกรรมการก็เป็นท่านรองผู้ว่าฯ คนนั้น ประธานคณะกรรมการชุดใหญ่ก็เป็นท่านรองผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ มอบ ปรากฏว่าท่านท้องถิ่นไปร้องศาลปกครองก็เป็นอันว่าแพ้ไป จึงขอฝากว่าเรื่องอย่างนี้ต้องให้ความสำคัญ

อีกเรื่องหนึ่งคือ เรื่องการบริหารงานปกติ คิดว่าท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้ทราบในแง่ของตัวระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นปัญหามาากในขณะนี้ ขอฝากท่านช่วยไปดูเรื่องของเงินอุดหนุน ในขณะนี้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นเองได้ให้เงินอุดหนุนหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละปีมากพอสมควร ให้ทั้งในแง่ของส่วนราชการด้วยกันเอง ให้ในแง่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบางครั้งให้ในแง่ของตัวภาคเอกชน

ซึ่งในเรื่องของการอุดหนุน หลักสำคัญมีว่า หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนต้องปฏิบัติตามภารกิจสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คราวนี้มีประกาศของการกระจายอำนาจอยู่ฉบับหนึ่งลงนามโดยอดีตนายกอภิสิทธิ์ฯ เมื่อปี ๒๕๕๒ ประกาศฉบับนี้ได้ให้จังหวัดตั้งคณะกรรมการเรื่องการกระจายอำนาจ แล้วให้ท่านผู้ว่าฯ เป็นคณะกรรมการมีอำนาจอนุมัติตัวหลักเกณฑ์เรื่องเงินอุดหนุน ในประกาศดังกล่าวบอกไว้ว่า ในกรณีของหน่วยงานจะขอเงินอุดหนุนจากท้องถิ่นกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ถ้าเกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จะต้องขอมายังผู้ว่าราชการจังหวัด ถ้าเป็นเทศบาลนคร คือเทศบาลขนาดใหญ่ถ้าวงเงินที่ขออุดหนุนเกิน ๒ เปอร์เซ็นต์ และเทศบาลขนาดกลางและขนาดเล็กถ้าวงเงินที่ขออุดหนุนเกิน ๓ เปอร์เซ็นต์ ก็ให้ขอคณะกรรมการชุดนี้ ถ้าเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ๕ เปอร์เซ็นต์ ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ แล้วก็มาขออำนาจท่านผู้ว่าฯ ก็ฝากท่านผู้ว่าฯ ให้ช่วยดูในกรณีของการขอเงินอุดหนุนตัวนี้ บางแห่งขอมานี้ในลักษณะที่ไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ปรากฏว่ามีหลายจังหวัดได้อนุมัติให้ไปแล้ว สุดท้ายสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เขาเรียกเงินคืน ก็จะมากระทบกับผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติด้วยเรื่องนี้ค่อนข้างจะมีปัญหา

ตัวอย่างเช่น ขณะนี้จะมีปัญหาเรื่องของการอุดหนุนสมาคมกีฬา กรณีของพรีเมียร์ลีกทั้งหลาย ทาง อบจ. อุดหนุนไปยังสมาคมกีฬาของจังหวัด สมาคมกีฬาก็ไปอุดหนุนยังสโมสรต่างๆ ซึ่งขณะนี้ทาง สตง. ได้ตั้งข้อสังเกตแล้วว่า ต้องเรียกเงินคืนทั้งหมด เมื่อวานดูหน้าหนังสือพิมพ์ทราบมาว่า ท่านนายกฯ สั่งให้ทางกระทรวงมหาดไทยมาดูว่าจะออกเป็นระเบียบ กฎหมายอย่างไร อันนี้ก็เชื่อว่าจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกามากกว่า

ในกรณีที่เราอุดหนุนไปยังสมาคมกีฬา คือเป้าหมายในการอุดหนุน สมาคมกีฬา เราอุดหนุนในแง่ที่ว่าให้เขาไปดำเนินการในเรื่องของกีฬา เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ เพื่อให้บุคลากร ในพื้นที่ได้มีการแข่งขันกีฬา เพื่อให้ห่างไกลยาเสพติด ในขณะเดียวกัน สตง. มองดูว่าตัวนี้เอาไปจ้าง นักฟุตบอลมืออาชีพต้องเสียค่าจ้างเดือนหนึ่งห้าหมื่นหกหมื่น มองคนละมุม กันแต่วัตถุประสงค์ถ้าจะตีความในส่วนของ อบจ. ก็ยังสอดคล้องกับข้อ กฎหมาย ต้องหาคนกลาง คือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้หา ทางออก ดังนั้น ผู้ว่าฯ จะต้องพิจารณาเรื่องเงินอุดหนุนด้วยความรอบคอบ

การดำเนินการตามภารกิจสำคัญของกระทรวงมหาดไทยตามนโยบาย รัฐบาลและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘

ในส่วนของท้องถิ่นก็ฝากท่านเรื่องการเบิกจ่ายเงินผู้สูงอายุ เพราะว่า เรื่องนี้เป็นนโยบายในหลายปีที่ผ่านมาจะมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่เสมอ เพราะว่า การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็น ไปด้วยความล่าช้า ความจริงก็ได้ล่าช้า เนื่องจากว่าจริงๆ แล้วเราจ่ายผ่านทางธนาคารเป็นส่วนใหญ่ หรือบางท่าน มีความประสงค์ที่จะไม่รับทางธนาคาร แต่ให้ผู้บริหารท้องถิ่นไปจ่ายกับมือ เอง แต่ในหลักการตามระเบียบของเราบอกว่า ให้จ่ายภายในไม่เกินวันที่ ๑๐ ของต้นเดือน ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการเปิด

บัญชี ทางธนาคารก็จะโอนเงินเข้าไป แต่เข้าใจว่าในช่วง ๒-๓ เดือนที่ผ่านมา ปัญหาเรื่องของการเบิกจ่ายเข้าเนื่องจากเงินไม่มี และปีนี้จะจะเป็นปีแรกที่ทางรัฐบาลกำหนดให้จ่ายเบี้ยยังชีพฯ เป็นขั้นบันได คือ อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จะมีการจ่าย

ให้ ๖๐๐ บาท อายุ ๗๐ ปีจ่าย ๗๐๐ บาท อายุ ๘๐ ปีจ่าย ๑,๐๐๐ บาท แต่การจ่ายเงินส่วนต่างนี้ ขณะนี้ต้องรอ พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายของประเทศออกก่อน จึงยังไม่ได้จ่าย แต่เข้าใจว่าหลังจากที่พระราชกฤษฎีกาประกาศใช้ พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายไปแล้วก็คงมีการจ่ายชดเชยให้ในส่วนที่เกินไปตามนโยบายขั้นบันได ขอฝากให้ช่วยดูแลเมื่อได้มีการจัดสรรเงินส่วนนี้ออกไปแล้ว

เรื่องที่ท่านรัฐมนตรีได้ฝากไว้ คือ เรื่องยาเสพติด ทางกระทรวงมหาดไทยในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการแจ้งเวียนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศในเรื่องของการตั้งงบประมาณอุดหนุนในเรื่องของการป้องกันการปราบปราม และการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด จึงขอให้ท่านไปกำกับดูแลงบประมาณในส่วนนี้ผ่านท่านนายอำเภอ อบต. เทศบาล

แต่ประเด็นสำคัญที่อยากจะฝากท่านผู้ว่าฯ ในเรื่องภายหลังการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด คือหลังจากที่ฟื้นฟูออกไปแล้ว ความจริงจากประสบการณ์คิดว่า เราน่าจะมีการ Mark ตัวผู้ที่ออกจากกระบวนการไปแล้ว เมื่อเขากลับไปยังพื้นที่ ปรากฏว่าจากการไปสอบถามจะพบว่า บางคนกลับเข้ามาในกระบวนการฟื้นฟูรอบที่ ๓ รอบที่ ๔ ก็มี เนื่องจากว่ากลับไปแล้วไม่มีอาชีพ

ตรงนี้ทำอะไรที่จะ Mask ตัวว่าเมื่อเขากลับไปยังพื้นที่แล้ว จะต้องมีการพัฒนาอาชีพให้เขา ตัวอย่างเช่น ผมเจอเด็กอายุ ๑๔ ปี เขาเคยมาเข้ากระบวนการฟื้นฟูที่โรงเรียน กลับไปอยู่กับยายสองคน พออยู่กับยายอันนี้แน่นอนเลยกลับไปก็ต้องกลับมาอีกรอบแน่นอน ก็บอกท่านนายอำเภอว่าขอให้ท่านตามไปดูเด็กคนนี้ และจะหาทางให้เขามีอาชีพได้อย่างไรบ้าง

ความจริงแล้วเรื่องงบประมาณท่านสามารถที่จะขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาอาชีพ เรื่องคุณภาพชีวิต แล้วก็ฝากท่านไปพูดคุยกับผู้บริหารท้องถิ่นในเรื่องของการดูแลในส่วนนี้ อันนี้จะเป็นส่วนของทางด้านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ความจริงก็ยังมีอีกหลายเรื่องด้วยกันแต่เวลาคงจะมีน้อย

ประเด็นสุดท้าย เป็นเรื่องข้อกฎหมาย เรื่องการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นฝากให้นำเรียนท่านผู้ว่าราชการจังหวัดว่า ที่ผ่านมาเวลาถอดถอนเมื่อมีการแต่งตั้งกรรมการสอบแล้วส่วนใหญ่ในตัวกฎหมายเขาเขียนว่า ให้เป็นตามความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ประกอบในการถอดถอนว่า พฤติกรรมนั้นมันไปเข้าข้อเสียหายอย่างไร ส่วนใหญ่เวลาหนังสือมาถึงกระทรวงเพื่อเสนอท่านรัฐมนตรีเพื่อถอดถอนเนื่องจากอำนาจการถอดถอนเป็นของรัฐมนตรี ส่วนใหญ่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะบอกว่า เห็นด้วยกับคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งข้อความนี้ใช้ไม่ได้ อันนี้ก็เหมือนกับท่านสังเกตเห็นแย้งเรื่องของคดีอาญาเวลาสั่งฟ้องของอัยการแบบเดียวกันต้องเป็นความเห็นของท่าน ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดต้องบอกว่ามีความเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ เขาปฏิบัติตนเสื่อมเสียอย่างไรไม่เป็นไปตามข้อกฎหมายอย่างไร มีความเห็นประกอบเพื่อเสนอรัฐมนตรี เนื่องจากว่าตัวกฎหมายเขียนไว้ว่าเป็นความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด เพราะฉะนั้น จะมีหลายจังหวัดที่เสนอขึ้นมาแล้วก็ต้องส่งกลับไปอีกให้ท่านแก้ไขกลับมาว่าเป็นความเห็นของท่านไม่ใช่เป็นความเห็นจากการสอบของกรรมการ

งานในส่วนของกรมการพัฒนาชุมชน

เรื่องนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน เรื่องตัวชี้วัด จปฐ. ในขณะนี้ เราได้มีการประเมินตัวชี้วัด จปฐ. ๑๒ ตัวชี้วัด ที่ผ่านมามีเป็นนโยบายของกระทรวงฯ ว่า ขณะนี้เรื่องรายได้ ซึ่งเป็นเกณฑ์ จปฐ. ตัวหนึ่งใน ๑๒ ตัวชี้วัด ข้อ ๓๐ ตัวชี้วัดรายครัวเรือนพบว่า ขณะนี้มีอยู่ประมาณ ๖๐,๕๐๐ กว่าครัวเรือน ที่มีรายได้น้อยกว่าปีละ ๒๓,๐๐๐ บาท ซึ่งตัวนี้จะขอความกรุณาท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เราารู้แล้วว่าในทำหมื่นกว่าครัวเรือนซึ่งมีรายได้น้อยกว่า ๒๓,๐๐๐ บาท อยู่ที่ตำบลไหน หมู่บ้านไหน อยู่ในจังหวัดไหนบ้าง ขอให้ท่านไปดู จปฐ. จากพัฒนาการจังหวัด เราต้องการที่จะให้เขาพ้นจากเกณฑ์ ๒๓,๐๐๐ ไป ในปี ๒๕๕๕ เพราะปี ๒๕๕๖ ตัวรายได้ขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะปรับจาก ๒๓,๐๐๐ บาท/ปี เป็น ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี แล้ว ซึ่งใน ๒๓,๐๐๐ บาท/ปี ผมคิดว่าถ้าเราบูรณาการในส่วนของท้องถิ่นในเรื่องของการพัฒนาอาชีพให้เขาสามารถที่จะยกระดับจาก ๒๓,๐๐๐ บาท/ปี เป็น ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี ได้ เราได้มีหนังสือแจ้งไปแล้ว ก็ขอความกรุณาท่านว่าเมื่อถึงปี ๒๕๕๖ เราจะประกาศได้ว่าขณะนี้รายได้ขั้นต่ำของประเทศเราหลุดจาก ๒๓,๐๐๐ บาท/ปี เป็น ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี แล้ว ก็ขอความกรุณาท่านไปเร่งรัดในตัวนี้

ส่วนเรื่อง จปฐ. เขาจะมีข้อมูลอยู่ เวลาท่านทำแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์ความยากจนก็จะเป็นตัวที่ท่านจะสามารถใช้บังคับการส่วนของจังหวัดบูรณาการกับท้องถิ่นในเรื่องของการยกระดับตรงนี้ได้ ซึ่งในปี ๒๕๕๕ เราจะปรับลด จปฐ. จาก ๔๒ ตัวชี้วัดเหลือเพียง ๓๐ ตัวชี้วัด จะมีอยู่ประมาณ ๑๒ ตัวชี้วัด ซึ่งเราคิดว่าเราสามารถบรรลุได้ แต่ก็จะมีบางส่วนที่ไม่สามารถที่จะบรรลุได้ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องของเกณฑ์เด็กเกิดใหม่ต้องมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม/คน นี้ก็ยังมีตกค้างอยู่ หรือว่าเรื่องของการ

๓๘ แนวทางปฏิบัติราชการ

ฉีดวัคซีนต่างๆ ก็ฝากท่านต้องบูรณาการงานนี้ร่วมกับสาธารณสุขจังหวัดกับทางท้องถิ่น ข้อมูลว่าจังหวัดไหนมีเกณฑ์ตัวชีวิตใน ๑๒ ตัวชีวิตตกไป เกณฑ์ไหนบ้าง ก็ฝากท่านไปตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็ดำเนินการให้สามารถบรรลุตัวชีวิตทั้ง ๑๒ ตัว

อีกเรื่องหนึ่งที่ท่านรัฐมนตรีช่วยฯ ฐานิสร์ เทียนทอง ได้นำเรียนท่านแล้วคือ เรื่องของ OTOP เรื่องนี้เป็นจุดแข็งของประเทศไทย ผมไปประชุมเรื่อง AEC ทุกประเทศชื่นชมประเทศไทยในเรื่องของ OTOP เป็นลักษณะโครงการซึ่งทำให้คนยากจนมีรายได้เพิ่มขึ้น วันพรุ่งนี้ท่านปลัดกระทรวงก็ให้ผมไปประชุมที่ประเทศเนปาล เป็นประเทศในกลุ่มเอเชียใต้ มีอินเดีย เนปาล ภูฏาน บังกลาเทศ ในตัวสรุปรายงาน OTOP ของเรา แสดงถึงว่าทั้งเอเชีย OTOP ของเราขึ้นชื่อมาก เพราะว่าเป็นโครงการที่โดดเด่นและพัฒนาในเรื่องของฝีมือและคุณภาพของสินค้า ตลอดจนในเรื่องของรายได้ให้ผู้ยากจน ผมคิดว่าขณะนี้เราจะสามารถที่จะขยายตลาดอย่างไร โดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ข้างเคียงกับประเทศข้างเคียง ส่วนเรื่องของ Packaging ต่างๆ ก็ฝากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดที่จะไปดูแลในส่วนนี้

การถือหุ้นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

เรื่องที่ผมจะขอฝากท่านนั้นก็คือเรื่องของโครงการถือหุ้นและพิทักษ์ไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ อันนี้ก็คงจะไม่ต้องพูดกันมากแล้ว เพราะว่าเป็นเรื่องที่คุณท่านจะต้องดำเนินการซึ่งปีนี้เป็นปีปฏิบัติบูชา ก็ฝากว่าให้มีกิจกรรมตลอดทั้งปี

แผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ

เรื่องต่อไปเป็นเรื่องของแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริซึ่ง เรื่องนี้เป็นมติ ครม. เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยนำปรัชญาและวิธีการทำงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานในเรื่องอดีต ซึ่งขณะนี้ได้บรรจุอยู่ในแผนบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ชื่อแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริและเวียนไปแล้วทั้งหมด ๔๖ จังหวัด เป็นจังหวัดที่ท่านต่อไปตรวจสอบในเรื่องของแหล่งน้ำพัฒนาจะทำอย่างไรซึ่งใน ๑๖ จังหวัด ในที่ประชุมวันนี้มีอยู่ทั้งหมด ๑๓ จังหวัด ผมเข้าใจว่ามีหนังสือเวียนไปแล้วทั้ง ๑๖ จังหวัด

โครงการปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดินในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระพรรษา ๘๐ พรรษา “๑ หมู่บ้าน ๑ ชุมชน ๘๐ ต้น ๘๐ พรรษา)

การปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดินในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑ หมู่บ้าน ๑ ชุมชน ๘๐ ต้น ๘๐ พรรษาก็ขอฝากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเรื่องนี้ถือเป็นนโยบาย เขาจะให้รายงานเป็นระยะๆ ในส่วนของผมเองก็คงจะมีเรื่องนำเรียนท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณมาก

.....

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการบริหาร

นายทรงชนะ วิชัยธนพัฒน์

ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

นายสงวน ธีระกุล

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายบำรุง รื่นบรรเทิง

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้

กองบรรณาธิการ

นางวันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์

นางณิรมล เกิดแก้ว

นางกาญจนา แจ่มมินทร์

น.ส.สุพัตรา บุญถึง

ศิลปกรรม/จัดทำรูปเล่ม

นางสาวอัจฉา เตชะพันธุ์

ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โทร. ๐-๒๒๒๑-๕๙๕๘, ๕๐๕๕๖ (สื่อสาร สป.มท.)

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในเอกสารความรู้ สตรี.
เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
สถาบันดำรงราชานุภาพและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

พิมพ์ที่ บริษัท บพิตรการพิมพ์ จำกัด 70 ถ.ราชบพิตร แขวงวัดราชบพิตร เขตพระนคร กทม. 10200
โทร. 0-2222-5555, 0-221-9781 โทรสาร 0-2221-6433 นายยอดยิ่ง โสภณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2555
E-mail Address : borpitt@hotmail.co.th

ค่านิยมสร้างสรรค์
ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
“...มีวิสัยทัศน์ดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง”

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๒๑๕๙๕๘ <http://www.stabundamrong.go.th>